

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

เรื่อง

พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะติดเชื้อของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลรัฐในจังหวัดพะเยา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2
 - 2.1 ความรู้เกี่ยวกับขยะติดเชื้อของเจ้าหน้าที่
 - 2.2 ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของขยะติดเชื้อ
 - 2.2 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะติดเชื้อ
 - ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะติดเชื้อของเจ้าหน้าที่
 - ตอนที่ 4 พฤติกรรมในการจัดการขยะติดเชื้อของเจ้าหน้าที่

2. การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อการวิจัย ซึ่งผลจากการศึกษาและการตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบ ต่อผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างใด ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร เกี่ยวกับจัดการขยะติดเชื้อในโรงพยาบาลของรัฐตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมต่อไป ดังนั้นจึงขอความกรุณาท่านในการตอบแบบสอบถามตามข้อมูลที่จริงและเหมาะสม เพื่อการศึกษาครั้งนี้จะสามารถเกิดประโยชน์ ได้สูงสุด

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน

(นางกุลลาบ แผ่นทอง)

นักศึกษาระดับปริญญาโท

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
บัณฑิตศึกษาสถาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริงหรือกรอกข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() น้อยกว่า 20 ปี () 20 – 29 ปี
 () 30 – 39 ปี () 40 – 49 ปี
 () มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษา () มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
 () อนุปริญญาหรือเทียบเท่า () ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 () สูงกว่าปริญญาตรี

4. ท่านปฏิบัติงานมาแล้วทั้งสิ้น

() 0 – 5 ปี () 6 – 10 ปี
 () 11 – 15 ปี () 16 – 20 ปี
 () มากกว่า 20 ปี

5. ท่านปฏิบัติงานในตำแหน่ง

() แพทย์ () เกษัตริกร
 () พยาบาล () เจ้าหน้าที่อื่นๆ

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับขยะติดเชื้อ
 คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
2.1 ความรู้เกี่ยวกับขยะติดเชื้อ		
1. ขยะติดเชื้อ หมายถึง สิ่งของที่สัมผัสกับเลือด น้ำเหลือง และส่วนประกอบของเลือด สิ่งขับถ่ายที่ออกมาจากร่างกายเฉพาะของผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่ามีเชื้อ เอช .ไอ .วี เท่านั้น		
2.ท่านคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้ เป็นขยะติดเชื้อ		
2.1 เศษกระดาษ กล่องกระดาษ ขวดพลาสติก ถุงพลาสติก		
2.2 กระบอกฉีดยาพลาสติกที่ใช้แล้ว		
2.3 ขวดน้ำเกลือ สายน้ำเกลือที่ใช้แล้ว		
2.4 ถุงมือที่ใช้แล้ว		
2.5 ผ้าก๊อซ และผ้าพันแผลที่เปื้อนเลือด		
2.6 กระดาษชำระที่ผู้ป่วยใช้เช็ดปากแล้ว		
2.7 เศษอาหารที่ออกมาจากปากผู้ป่วย		
2.8 เข็มฉีดยา ใบมีดผ่าตัดที่ใช้แล้ว		
2.9 ถุงบรรจุเลือด		
2.10 วัคซีนที่ทำจากเชื้อ ไรคมิวีวิด		
2.11 ชิ้นเนื้อส่งตรวจ		
2.12 เข็มฉีดยาที่ใช้แล้ว		
2.13 ขวดบรรจุยาฆ่าแมลง		
3. ขยะโดยทั่วไป แบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่ขยะครัวเรือน(ธรรมดา),ขยะสารเคมี,ขยะกัมมันตภาพรังสี,ขยะแหลมคมอันตราย,ขยะติดเชื้อ		
4. ขยะติดเชื้อจากโรงพยาบาล สามารถแพร่โรคเอดส์ โรคไวรัสตับอักเสบ เอและบี โรคบาดทะยัก วัณโรคและโรคพยาธิได้		

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
5. ขยะติดเชื้อบางชนิดเช่น เศษกระดาษ เศษภาชนะพลาสติกสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้		
6. ยาที่หมดอายุเป็นขยะติดเชื้อที่เกิดจากการรักษาพยาบาล		
7. การรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่ไม่ได้ป่วยด้วยโรคติดต่อ เช่น ผู้ป่วยที่เกิดจากอุบัติเหตุจะไม่ก่อให้เกิดขยะติดเชื้อ		
8. ขยะทุกประเภทที่มาจากห้องไตเทียมถือว่ามีโอกาสแพร่กระจายเชื้อได้		
9. ท่านคิดว่ามูลฝอยจากสิ่งของที่ใช้กับสัตว์ที่ได้รับการฉีดสารที่มีการติดเชื้อเข้าไป เป็นขยะติดเชื้อหรือไม่		
2.2 ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของขยะติดเชื้อต่อสิ่งแวดล้อม		
10. ขยะติดเชื้อจะก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพโดยตรงต่อมนุษย์เท่านั้น		
11. ขยะติดเชื้อจะทำให้เกิดมลพิษต่อ ดิน น้ำ และอากาศได้		
12. ถ้ามนุษย์ไม่ได้สัมผัสกับขยะติดเชื้อโดยตรงก็จะไม่เกิดปัญหาสุขภาพจากขยะติดเชื้อ		
13. เชื้อโรคจากขยะติดเชื้อสามารถแพร่กระจายไปยังมนุษย์ได้ โดยทางอากาศ		
14. เชื้อโรคติดต่อที่เกิดจากสิ่งคัดหลั่ง ที่ออกมาจากร่างกาย เช่น อุจจาระ ปัสสาวะ น้ำเหลือง เป็นต้น สามารถแพร่กระจายในแหล่งน้ำธรรมชาติได้		
15. การปนเปื้อนของเชื้อโรคจากขยะติดเชื้อเข้าสู่สภาพแวดล้อมโดยเฉพาะแหล่งน้ำจะเกิดการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำบนดินเท่านั้น ไม่สามารถปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำใต้ดิน เช่น บ่อน้ำบาดาล		
16. เพื่อป้องกันผลกระทบจากการปนเปื้อนของเชื้อโรคสู่อากาศ ควรนำขยะติดเชื้อไปกำจัด โดยการฝัง		
17. ในกระบวนการกำจัดขยะติดเชื้อ อาจก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมได้		
18. กลิ่นที่เกิดขึ้นจากการเผาขยะติดเชื้อ ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม		
19. ประโยชน์ของการจัดการแยกขยะติดเชื้อที่สำคัญ คือ ป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายของเชื้อโรคสู่สิ่งแวดล้อม		

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
<u>2.3 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะติดเชื้อ</u>		
20. การกำจัดขยะติดเชื้อจากโรงพยาบาล สามารถทิ้งรวมกับขยะทั่วไปแล้วให้ทางเทศบาลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบนำไปกำจัด		
21. กระบวนการจัดการขยะติดเชื้อ เริ่มจากการเก็บรวบรวม การขนส่ง แล้วจึงนำไปกำจัด		
22. ในการกำจัดขยะติดเชื้อ ควรมีการคัดแยกประเภทของขยะด้วย เนื่องจากขยะติดเชื้อต่างประเภทกัน เช่น ของที่เป็นของมีคม , ของเหลว , ของแข็ง ต้องมีการจัดการต่างกัน		
23. การคัดแยกขยะติดเชื้อจะกระทำเมื่อใดก็ได้ แล้วแต่ความจำเป็น ถ้าไม่ใช่โรคติดต่อร้ายแรงจะกระทำเมื่อใดก็ได้		
24. ถุงพลาสติกที่ใช้บรรจุขยะติดเชื้อโดยทั่วไป มักใช้ถุงสีดำ และพิมพ์คำเตือน "ขยะติดเชื้อ" ไว้ที่ถุงด้วย		
25. เข็มฉีดยา ใบมีด และของมีคมอื่น ๆ สามารถทิ้งรวมกับขยะติดเชื้อ ที่ใส่ในถุงพลาสติก สำหรับทิ้งขยะติดเชื้อได้		
26. ของเหลวจากร่างกาย เช่น เลือด หรือ ของเสียจากห้องปฏิบัติการ สามารถทิ้งลงท่อน้ำทิ้งได้ หากในโรงพยาบาลนั้นมีระบบบำบัดน้ำเสีย		
27. หลังการใช้เข็มฉีดยาแล้ว ไม่ควรสวมปลอกเข็มคืน และควรทิ้งในภาชนะพลาสติกที่มีความแข็งแรงทนทาน		
28. การนำขยะติดเชื้อไปตากแดด เพื่อฆ่าเชื้อโรค เป็นวิธีการบำบัดขยะติดเชื้อที่เหมาะสม		
29. การขนส่งขยะติดเชื้อที่ถูกต้อง ผู้ทำการขนส่งสามารถลากถุงขยะติดเชื้อได้โดยต้องลากให้ห่างจากตัวผู้ลากประมาณ 1 เมตร		

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะติดเชื้อ

คำชี้แจง ท่านคิดว่า การจัดการขยะติดเชื้อ ในโรงพยาบาลของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ อย่างไรบ้าง กรุณากรอกข้อความลงในช่องว่างตามข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของท่าน

1. ด้านงานบริหารและนโยบาย

.....

.....

.....

2. ด้านงบประมาณ

.....

.....

.....

3. ด้านบุคลากร

.....

.....

.....

4. ด้านอุปกรณ์ / เครื่องมือเครื่องใช้

.....

.....

.....

5. ด้านอื่น ๆ ระบุ

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 พฤติกรรมในการจัดการขยะติดเชื้อของเจ้าหน้าที่
 คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นและตรงตามสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ในการปฏิบัติหน้าที่ของท่าน โดยมีเกณฑ์ ในการพิจารณาดังนี้

ไม่เคยปฏิบัติ	หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้นท่านไม่เคยปฏิบัติเลย
ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	หมายถึงท่านเห็นว่าข้อความนั้นท่านปฏิบัติน้อยครั้ง (น้อยกว่าร้อยละ 50) หรือแทบไม่ค่อยได้ปฏิบัติเลย
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้นท่านปฏิบัติเป็นบางครั้ง (ปฏิบัติร้อยละ 50)
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้นท่านปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่หรือบ่อยครั้งแต่ไม่ทุกครั้ง (ปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50)
ปฏิบัติทุกครั้ง	หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้น ท่านปฏิบัติทุกครั้ง

ตอนที่ 4 (ต่อ)

ข้อความ	การปฏิบัติ				
	ทุก ครั้ง	บ่อย ครั้ง	เป็นบาง ครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
1. ท่านแยกขยะติดเชื้อจากขยะทั่วไปขณะปฏิบัติงาน					
2. ท่านทิ้งขยะติดเชื้อที่มีคม ใส่ถุงพลาสติกที่เป็นขยะติดเชื้อ					
3. ท่านทิ้งขยะติดเชื้อประเภทของเหลว ลงในระบบบำบัดน้ำเสียของโรงพยาบาล					
4. ท่านจัดเตรียมภาชนะที่รองรับเฉพาะสำหรับใส่ของมีคม หลังจากการปฏิบัติงาน					
5. อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว เช่น ขวดน้ำเกลือ สายน้ำเกลือ ท่านนำไปแช่น้ำยาทำลายเชื้อ หลังจากการปฏิบัติงาน					
6. เศษสำลี แอลกอฮอล์ สำลีเบื่อนเลือด ผ้าก๊อซที่ใช้แล้ว ท่านทิ้งลงในถุงขยะทั่วไป					
7. ท่านจัดเตรียมถุงพลาสติกสำหรับทิ้งขยะไว้ 2 ประเภท ได้แก่ ถุงสีดำ สำหรับทิ้งขยะทั่วไป และ ถุงสีแดง สำหรับทิ้งขยะติดเชื้อ					
8. ท่านทิ้งชุดให้สารน้ำและเลือด ลงในถุงสีดำ เพราะคิดว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้อีก โดยไม่เกิดผลกระทบใด ๆ					
9. เมื่อมีขยะติดเชื้อที่เป็นของเหลวตกลงบนพื้นขณะปฏิบัติงานท่านปล่อยทิ้งไว้ให้แห้งเองตามธรรมชาติ					
10. ท่านสวมถุงมือยาง ระหว่างการจัดการขยะติดเชื้อ					

ตอนที่ 4 (ต่อ)

ข้อความ	การปฏิบัติ				
	ทุก ครั้ง	บ่อย ครั้ง	เป็นบาง ครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
11. ท่านทิ้งขยะติดเชื้อทุกประเภท เช่น ผ้าก๊อซ สำลี ผ้าเช็ดมือ กระบอกล้างมือ เข็มฉีดยา เศษชิ้นเนื้อรวมกันในขณะปฏิบัติงาน แล้วจึงนำมาคัดแยกอีกครั้งภายหลังจากการปฏิบัติงานแล้วหรือก่อนนำไปกำจัด					
12. ท่านแช่ของมีคมที่ใช้แล้วในน้ำยาทำลายเชื้อ หรือน้ำยาทำลายความคมก่อน แล้วจึงนำไปกำจัด					
13. ในโรงพยาบาลที่ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ท่านจัดการขยะติดเชื้อ ประเภทของเหลว เช่น เลือด น้ำเหลือง ด้วยน้ำยาทำลายเชื้อก่อน					
14. หลังจากการปฏิบัติงานท่านนำถุงมือยางชนิดน้ำกลับมาใช้ซ้ำได้ แช่น้ำยาทำลายเชื้อก่อนนำมาใช้อีกครั้ง					
15. เมื่อมีขยะติดเชื้อมากหล่นระหว่างการขนย้ายไปที่ทิ้ง ท่านใช้มือเปล่าหยิบขยะติดเชื้อเหล่านั้น					
16. ท่านคัดแยกขยะติดเชื้อที่เป็นของแข็งออกจากขยะติดเชื้อที่เป็นของเหลวในขณะปฏิบัติงาน					
17. ท่านล้างมือให้สะอาดหลังเสร็จสิ้นภารกิจในการรวบรวมและจัดการขยะติดเชื้อ					

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ดร. สมชาย เตียวกุล	ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ดร. จุรีรัตน์ โทมัส	อาจารย์พิเศษ บัณฑิตศึกษาสถาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
นพ. ไชยรัตน์ ชัยวัฒน์วสุ	หัวหน้าเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลพะเยา
นางละมัย วีระกุล	หัวหน้าแผนกอุตสาหกรรม โรงพยาบาลพะเยา
นางสาวกรรช ศรีวิภาต	พยาบาลวิชาชีพ 6 หัวหน้างานควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางกุลลาบ แผ่นทอง
วัน เดือน ปี เกิด	25 ธันวาคม 2487
ประวัติการศึกษา	ประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง จากวิทยาลัยพยาบาลพุทธ ชินราช พิษณุโลก อนุปริญญาพยาบาลสาธารณสุข (เวชปฏิบัติ) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2524 ปริญญาบัตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุข ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2528
ประวัติการทำงาน	พยาบาลประจำการหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลพะเยา พ.ศ. 2509- 2510 หัวหน้าหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลพะเยา พ.ศ. 2511-2525 งานหอผู้ป่วย โรงพยาบาลพะเยา พ.ศ. 2526-2537 งานหอผู้ป่วย ผู้ช่วยหัวหน้าพยาบาลด้านบริการการศึกษาและฝึกอบรม โรงพยาบาลพะเยา พ.ศ. 2538- ปัจจุบัน
ตำแหน่งปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพระดับ 8